

Izveštaj o radu NUNS-a za period jun 2022. – maj 2023. godine

Članstvo

Broj plaćenih članarina je nešto manji u odnosu na prošlu godinu. To je posledica izmene Statuta jer sada članarina važi godinu dana od datuma plaćanja. Revizija članstva je i dalje u toku kako bi se ispunili uslovi koji su sada propisani Statutom. Tokom dosadašnje revizije članstva istupilo je ukupno 209 članova, pri čemu je ubedljivo najčešći razlog istupanja bio prestanak obavljanja novinarskog ili drugog medijskog rada. U skoro zanemarljivom procentu su razlozi bili: “selim se iz države”, “ne slažem se sa politikom NUNS-a”, “ne želim da aktivno učestvujem u radu Udruženja i smatram da onda nema potrebe da više budem član”. Najveća poteškoća sa kojom smo se tokom revizije susreli jeste činjenica da je veliki broj članova koje smo pokušavali da kontaktiramo izmenio broj telefona i imejl adresu.

U periodu između dve skupštine oslobođeno je od plaćanja ukupno 82 člana, od čega je svoje pravo da bude oslobođeno od plaćanja članarine zbog penzionerskog statusa iskoristilo ukupno 75 članova i članica.

Dvoje novih počasnih članova je primljeno u Udruženje, i to: Kruna Savović (advokatica) i Aleksandar Obradović (uzbunjivač).

Jedan član je odlukom Suda časti isključen iz članstva na šest meseci, ali nakon isteka roka od šest meseci nije tražio obnavljanje članstva.

Od ukupnog broja novih članova koji su tokom ovog perioda primljeni, njih 35% je mlađe od 30 godina.

Sa članstvom smo bili u stalnoj komunikaciji uživo i elektronskim putem. Sekretarijat je organizovao nekoliko sastanaka u okviru projekata na lokalnu, što smo iskoristili da članstvo povežemo sa pravosudnim institucijama, ali i da razgovaramo o njihovoj bezbednosti.

Članstvo smo obavestavali i pozivali na naše događaje i događaje koji su interesantni našoj struci, zatim o mogućnostima za podnošenje projekata, konkursima za različite nagrade, pozivali smo ih na obuke u organizaciji NUNS-a, ali i u organizaciji drugih udruženja i asocijacija.

Osmoro kolega i koleginica nas je zauvek napustilo u proteklih godinu dana. Jedna od njih je i naša draga dugogodišnja koleginica Mirjana Kalinić koja je dočekivala članstvo i komunicirala sa njim više od dvadeset godina uz osmeh.

Ukupan broj članova u 2023. (revizija)	3926
Ukupan broj plaćenih članarina od početka juna 2022. do 5. maja 2023.	578
Ukupan broj novih članova i članica u periodu između dve skupštine.	42
Broj novih članica	20
Broj novih članova	22
Broj članova oslobođenih plaćanja članarine	83
Broj ljudi koji je istupio iz članstva tokom revizije	209

U **anketi** koje je Udruženje sprovedo početkom 2023. godine učestvovalo je **164 članova i članica**. Od ukupnog broja anketiranih, samo 4,9% smatra da nema dovoljno informacija o radu Udruženja. Oko 42% u poslednjih godinu dana nije koristilo usluge NUNS-a, dok je 39,6% koristilo popuste koje obezbeđuje Udruženje, a zatim 20,7% edukaciju (kurs engleskog i profesionalno usavršavanje), 7,3% pravnu pomoć, 3% psihološku podršku, 1,2% uslugu upisa staža u svrhu samostalnog regulisanja prava na penziju i socijalno osiguranje.

Od ukupnog broja učesnika i učesnica ankete, njih 56% smatra da je reagovanje na povrede prava novinara i ograničavanje medijskih sloboda od izuzetne važnosti, dok 47% ističe pružanje usluga članstvu kao veoma bitan aspekt delatnosti NUNS-a. Sledeća aktivnost Sekretarijata koja je od strane učesnika ankete ocenjena kao veoma važna je „Monitoring i analiza stepena medijskih sloboda“, koju je najvišom ocenom važnosti ocenilo 45% učesnika, dok je „Zagovaranje za unapređenje zakonskog i institucionalnog okvira“ ocenjeno najvišom ocenom od strane 34% učesnika. Publikacije koje NUNS izdaje na temu slobode medija i bezbednosti novinara od velike su važnosti za 35% učesnika i učesnica ankete, dok je 32% novinara kampanje ocenilo kao izuzetno važne za unapređenje prava novinara i medija.

32,3% naših članova smatra da NUNS zastupa njihove interese u 100% slučajeva, njih 33,5% smatra da NUNS to čini u 75% slučajeva, dok 23,2% smatra da su im interesi zastupani od strane NUNS-a u 50% slučajeva. Od ukupnog broja učesnika, njih 9,8% smatra da NUNS zastupa njihove interese u 25% slučajeva, a 1,2% smatra da NUNS uopšte ne zastupa njihove interese.

Prema anketi, 29,9% članova učestvuje u aktivnostima NUNS-a, 63,4% to čini povremeno, a 6,7% uopšte ne učestvuje u aktivnostima. Kao razlog za neučestvovanje članovi najviše navode sprečenost zbog velikog broja obaveza, mnogi i činjenicu da su u poodmaklim godinama, ali izvestan broj članova smatra neophodnim da se aktivnosti Udruženja što više decentralizuju tako da članovi iz malih medija i lokalnih redakcija mogu aktivnije da učestvuju. Veliki broj članova je izrazio želju da se u budućnosti više aktivira.

Anketirani članovi smatraju da bi NUNS trebalo više da se pozabavi socijalno-ekonomskim položajem novinara, kao i boljom komunikacijom sa medijima i novinarima na lokalnu. Što se tiče komunikacije, predložena su i mesečna okupljanja članova Sekretarijata NUNS-a sa članstvom na lokalnu, a postoje i predlozi za osnaživanje institucije poverenika NUNS-a. Neki članovi smatraju da bi NUNS trebalo da se pozabavi i mobingom u redakcijama, položajem slobodnih novinara, kao i bezbednošću i uslovima rada novinara.

Što se tiče potrebe za osnivanjem sekcija unutar NUNS-a, najveći broj članova smatra da je najvažnije osnovati sekciju slobodnih novinara, odnosno frilensera, njih 62,8%, dok 36% smatra da treba osnovati foto sekciju, 35% smatra da treba osnovati sekciju istraživačkih novinara, a po oko 25% smatra da treba osnovati sekciju naučnih novinara i sekciju novinara koji prate zdravstvo, kao i sekciju onih koji su zaposleni u montaži i produkciji. Između 18 i 20% učesnika i učesnica smatra da treba osnovati sekciju novinarki, sekciju za strane dopisnike iz Srbije, sekciju za naše dopisnike iz inostranstva, sekciju glavnih i odgovornih urednika/ca, sekciju novinara koji se bave zdravstvom, kao i sekciju onih koji se bave ekologijom. 8,5% učesnika ankete smatra da treba osnovati sekciju sportskih novinara i novinarki.

Tri teme koje bi trebalo da budu primarna sfera aktivnosti NUNS-a, prema mišljenjima naših članova, su sledeće: profesionalna prava novinara (67% je odabralo ovaj odgovor), ekonomska i socijalna prava novinara (radna prava, sindikalno delovanje,..) (58,5%) i istraga nerasvetljenih slučajeva ubistava i napada na novinare (50,8%).

Najviše je zainteresovanih na učešće u obukama koje se tiču: pisanja projekata (45,7%), korišćenja podkasta (39%), istraživačkog novinarstva (35%), etičkog korišćenja veštačke inteligencije u novinarstvu (34,5%), vizuelng storitelinga (33,3%), projektnog menadžmenta koji uključuje i finansijsko vođenje projekata (30,5%), mehanizama zaštite fizičke i digitalne bezbednosti (28,7%), poreskih obaveza medija i samostalnih novinara (28%), izveštavanja iz neprijateljskog ratnog okruženja (15,2%) i kredibilnog izveštavanja o zdravstvenim temama (11%).

Obuke

Od juna 2022. do aprila 2023. godine, NUNS je organizovao ukupno **osam obuka** za novinare na kojima je učestvovalo **124 naših koleginica i kolega**, dok će još tri biti održane u najskorijoj budućnosti.

Tri obuke održane su na temu „Upravljanje informacijama o zdravstvenim temama“, pod pokroviteljstvom SZO. Ukupno 32 novinara je završilo ovu obuku, a kao rezultat učešća na obuci, uz mentorsku podršku predavača nastala su ukupno 33 novinska članka.

Održana je i obuka pod nazivom “Storiteling na društvenim mrežama”, pod pokroviteljstvom ambasade SAD-a, koju je završilo dvanaestoro učesnika. Još jedna ovakva obuka održaće se u Nišu pre Skupštine NUNS-a. Još dve obuke pod pokroviteljstvom SAD biće održane na temu “Istraživačko novinarstvo” (do sredine juna 2023), jedna u Beogradu i jedna u Novom Sadu, na kojima će učestvovati ukupno 24 polaznika.

Pored ovoga, održana su dva semestra kursa engleskog za novinare, na kojima je učestvovalo ukupno 42 novinara. Kako bi što više novinara i novinarki dobilo priliku da unapredi svoje znanje engleskog jezika, učesnici su podeljeni u tri grupe, u skladu sa nivoom znanja koji su pokazali na testu.

U protekla četiri meseca održana su četiri treninga za medije (dva u Beogradu, po jedan u Nišu i Kragujevcu) na temu onlajn bezbednosti novinara. Treninzi su imali četiri podteme (zaštita sredstava komunikacije, zaštita i podešavanje naloga na socijalnim mrežama, mehanizmi psihosocijalne zaštite i pravne zaštite). 16 koleginica i kolega je prošlo ovu obuku, a nastavljen je dalji rad sa njima na izradi protokola o onlajn bezbednosti u njihovim redakcijama.

Usluge za članstvo

Obezbeđena su **tri nova popusta** za članove: sklopljen je ugovor sa restoranom “Kod dede”, kao i hotelom Zepter i hotelom Moxy, a potpisan je i novi ugovor sa MediGroupom. Revizija popusta se privodi kraju.

Pored edukativnih aktivnosti, tokom prethodnog perioda NUNS je radio na obezbeđivanju veće pravne podrške za članstvo, kao i psihološke podrške. Nastavljena je saradnja sa organizacijom IAN na polju pružanja **psihološke podrške**. Ove godine smo uz pomoć međunarodnih organizacija uspeali u dva navrata za četvoro kolega da obezbedimo plaćanje sudskih troškova i taksu za odgovor na tužbu, što inače naša pravna pomoć ne pokriva.

Oblasti koje su bile pokrivena **pravnim savetima** su sledeće (jun 2022. – maj 2023.):

1. Krivično pravo i bezbednost novinara - broj datih saveta: 48
2. Autorska prava - broj datih saveta: 13
3. Radna prava - broj datih saveta: 9
4. Medijsko pravo - broj datih saveta: 19
5. Profesionalna prava (povreda ugleda i časti, SLAPP tužbe, pritisci i uvrede, zaštita podataka o ličnosti i pristup informacijama od javnog značaja) - broj datih saveta: 10
6. Ostalo - broj datih saveta: 9

Pripremili smo više od 37 različitih akata, od čega 17 krivičnih prijava, 7 tužbi i odgovora na tužbe, 13 dopisa i različitih upita javnim institucijama i pravosudnim organima.

Godina	
Zastupanje (broj novinara koje zastupamo i broj sudskih procesa)	22 novinara i novinarki u 13 sudskih procesa i postupaka
Pravni saveti (broj novinara i novinarki kojima je dat pravni savet)	108
Total	130

U 2020. godini nabavili smo 1.200 **pres prsluka**, koje i dalje delimo kolegama i koleginicama. U kriznim situacijama, kada se očekuju neredi na ulicama, organizujemo dežurstvo u NUNS-u i pozivamo koleginice i kolege da preuzmu pres prsluke. Takva situacija je bila npr. za vreme održavanja Evropske parade ponosa. Tom prilikom je nekoliko ekipa iz inostranstva koristilo naše prostorije za rad i preuzelo pres prsluke, kao i neke naše domaće ekipe.

Ove godine uspeali smo da obezbedimo za još jednog našeg kolegu **nadzorne kamere** koje pokrivaju njegovo prebivalište.

Početak godine NUNS je **pokrenuo telefon 24/7 za hitnu prijavu napada, pretnji i pritisaka na medijske profesionalce**. Telefon za hitne slučajeve (prva linija – **060/6882231**) namenjen je za prijavu napada, pretnji i pritisaka koje medijski profesionalci trpe zbog posla koji obavljaju u javnom interesu. NUNS će zabeležiti sve neophodne podatke i preduzeti sve naredne korake kako bi se slučaj dalje procesuirao i medijskim profesionalcima obezbedila podrška da se lakše nose sa novonastalom situacijom. Pored toga, NUNS je nedavno pokrenuo platformu za bezbednost novinara „**Na prvoj liniji**“ (**prvalinija.nuns.rs**) na kojoj se nalaze resursi i alati koji pomažu redakcijama i novinarima da ispravno postupaju u slučaju onlajn pretnji koje su im upućene.

U periodu između dve Skupštine **Fondacija NUNS** – a nije dodelila nikome pomoć. U 2022. godini podeljeno je:

- 1 pozajmica u vrednosti od 60.000 dinara
- 6 bespovratnih pomoći u ukupnom iznosu od 94.000 dinara

Prikupljeno je 50.837,50 dinara.

Rad organa NUNS-a

Sud časti

Sud časti je u periodu između dve skupštine NUNS-a razmatrao jednu žalbu. Žalbu je podneo naš član Željko Matorčević protiv drugog našeg člana Radeta Kneževića zbog uvredljivog i huškačkog govora na društvenim

mrežama protiv kolega iz redakcije Žig info. Sud časti je doneo odluku o privremenom isključenju (šest meseci) Radeta Kneževića. Rade Knežević nakon toga nije tražio ponovno članstvo u NUNS-u.

Sud časti NUNS-a radi u sastavu Safeta Biševac, Jovana Gligorijević, Igor Božić, Božidar Andrejić i predsednik Zoran Sekulić.

Izvršni odbor

Izvršni odbor NUNS-a zasedao je uživo ili onlajn sedam puta u periodu između dve Skupštine. Odluke Izvršnog odbora mogu se pronaći na sajtu NUNS-a na sledećem [linku](#). Neke od najvažnijih odluka IO u proteklom periodu odnose se na:

- imenovanje članice za Radnu grupu za Nacrt izmena i dopuna Zakona o javnom informisanju i medijima;
- imenovanje članova i članica u ekspertskim radnim grupama Evropske federacije novinara;
- usvajanje pravilnika, organizacionog odbora i žirija za Nagradu „Gordana Suša“;
- imenovanje članova i članica Komisije za prijem članstva (Stojan Marković, Jovana Gligorijević i Zlatko Čobović);
- imenovanje članova i članica radne grupe za nastavak rada na izmenama Statuta NUNS-a;
- imenovanje Milice Šarić za upraviteljku CINS-a.

Nadzorni odbor

Članovi i članice IO, NO i Suda časti učestvovali su na nekoliko sastanaka i događaja u ime NUNS-a sa predstavnicima domaćih i međunarodnih institucija i organizacija u Srbiji i inostranstvu.

Godišnje nagrade za novinare

NUNS je do nedavno svake godine dodeljivao dve nagrade za novinare: **Nagradu za istraživačko novinarstvo „Dejan Anastasijević“** povodom 3. maja, Međunarodnog dana slobode medija, u saradnji sa Ambasadom SAD, i **Nagradu za novinarsku etiku i hrabrost „Dušan Bogavac“** u saradnji sa Fondacijom „Dušan Bogavac“. U 2022. godini nagradu „Dušan Bogavac“ dobila je novinarka dnevnog lista „Danas“ **Snežana Čongradin**.

U 2022. uspostavljena je još jedna nagrada, koja nosi naziv jednog od osnivača i dugogodišnjeg potpredsednika NUNS-a Dragana Janjića, **Nagrada za medijsku pismenost „Dragan Janjić“**. Nagrada se dodeljuje u saradnji sa novinskom agencijom Beta i programom „Nova pismenost“. Posvećena je unapređenju medijske pismenosti u Srbiji, namenjena je studentima osnovnih i master studija i profesionalcima. Prvi dobitnici ove nagrade u bile su: **Ana Mirković**, za rad „Korelacija između koeficijenta digitalne i medijske pismenosti i veština koje su osnov savremenog građanskog društva“ i studentkinje **Dragana Jovanović** i **Kristina Šustić** za rad „Kako sagovornici i institucije tretiraju studente novinarstva“.

Regionalna novinarska nagrada „Gordana Suša“ uspostavljena je takođe u 2022. godini. Prvi dobitnik je novinar televizije Nova TV iz Zagreba **Hrvoje Krešić**. Nagrada „Gordana Suša“ dodeljuje se za izuzetna dostignuća u

televizijskom novinarstvu, a podrazumeva i razumevanje, saradnju, uzajamno poštovanje i solidarnost između novinara, medija i medijskih asocijacija na prostoru regiona. NUNS je nagradu „Gordana Suša” osnovao u saradnji sa partnerskim organizacijama iz regiona i podršku porodice Suša, sa ciljem da sačuva i održi sećanje na jednu od najboljih televizijskih novinarki sa ovih prostora.

Ovogodišnja Nagrada za istraživačko novinarstvo „Dejan Anastasijević” nije još dodeljena jer je ceremonija dodele odložena zbog tragedije koja se desila u beogradskoj osnovnoj školi „Vladislav Ribnikar”. Od ove godine uvedena je i nagrada publike. Nakon što žiri nominuje po tri rada iz svake kategorije (onlajn, elektronski i štampani mediji), publika glasa onlajn za svoje favorite.

Zagovaračke aktivnosti NUNS-a

Period između dve skupštine obeležile su brojne inicijative za izmene zakona koji se delom ili u potpunosti tiču i obavljanja novinarske delatnosti. NUNS je bio i dalje je uključen u sve izmene koje se trenutno dešavaju. Tokom ove godine pripremili smo brojne amandmane na sledeće zakone:

1. Zakon o javnom informisanju i medijima (dopunjene već pripremljene izmene)
2. Zakon o elektronskim medijima
3. Zakon o unutrašnjim poslovima (dopunjene već pripremljene izmene)
4. Zakon o Visokom savetu sudstva
5. Zakon o Visokom savetu tužilaca
6. Zakon o javnom tužilaštvu
7. Zakon o sudovima

U oktobru mesecu nastavilo se sa radom na izmenama **Zakona o javnom informisanju i medijima**, formirana je nova Radna grupa koja za razliku od prethodne nema u svom sastavu GONGO organizacije, ali i pored toga sadrži veliki broj članova - 9 predstavnika medijskih i novinarskih udruženja i sindikata i 11 predstavnika državnih institucija. Radna grupa za izmene Zakona o javnom informisanju i medijima do sada je održala više od 20 sastanaka. Veći deo teksta amandmana je usaglašen. Dogovoreno je da je uslov za konkurisanje za javna sredstva za proizvodnju medijskih sadržaja od interesa da mediji priznaju nadležnost Saveta za štampu. Veoma je važno zadržati ovaj amandman jer se javni novac ne sme koristiti za sadržaje koji nisu u skladu sa profesionalnim standardima postavljenim u Etičkom kodeksu novinara u Srbiji. Usaglašen je stav da se vrši upis podataka u Registar medija svih mogućih javnih sredstava koja medijima idu posrednim i direktnim putem od državne i lokalne vlasti i preduzeća u državnom vlasništvu. Prihvaćen je amandman da se osnuje Registar produkcija, ali nije prihvaćeno da se svi ovi podaci o državnim davanjima nađu i u ovom registru, već samo novac od projektnog sufinansiranja.

Iako je nedvosmisleno propisano važećim Zakonom o javnom informisanju i medijima da pravno lice kao izdavača medija ne može, posredno ili neposredno, osnovati Republika, autonomna pokrajina i lokalna samouprava, ustanova, preduzeće ili drugo pravno lice čiji je u potpunosti ili delimično akcionar država, ili koji se u celini ili delimično finansira iz javnih prihoda (osim u slučajevima predviđenim članom 16. ovog zakona), na kraju rada Radne grupe stigao je predlog države da se pomenuti član dopuni i izmeni. Ova dopuna člana, po mišljenju mnogih pravnih stručnjaka, uvodi opet državu u vlasništvo u medijima jer se sada zahteva da osnivač mora da ispuni tri kumulativna uslova da bi mu bilo zabranjeno da bude osnivač medija. Opravdano se sumnja da se predloženim rešenjem želi legalizovati rad Telekoma Srbije, koji svoje postupanje pravda navođenjem da se ova preduzeća ne finansiraju iz javnih prihoda (iako je u sadašnjem zakonu jasno navedeno da se izdavač medija ne može osnovati, direktno ili posredno, od strane Republike, autonomne pokrajine i lokalne samouprave, odnosno ustanove, preduzeća ili drugog pravnog lica čiji je u celini ili delimično akcionar država).

Kada je reč o **Zakonu o elektronskim medijima**, nacrt tog zakona nastao je u manje transparentnim uslovima od Zakona o javnom informisanju i medijima. Na ovom dokumentu radila je manja radna grupa sastavljena od nekoliko

stručnjaka i predstavnika države. Ova radna grupa nije imala posmatrača, predstavnike međunarodnih institucija i organizacija, kao što su Radna grupa za izradu Zakona o javnom informisanju i medijima i Radna grupa za praćenje sprovođenja Akcionog plana medijske strategije. Nacrt zakona je spreman i upućen je na komentare organizacijama i udruženjima koja učestvuju u Radnoj grupi za praćenje sprovođenja Akcionog plana medijske strategije. Međutim, ovde se mora napomenuti da je dogovor sa ministrom informisanja i telekomunikacija bio drugačiji, te da je na sastanku sa njim dogovoreno da Nacrt zakona o elektronskim medijima, nakon što ga izradi manja stručna radna grupa, ide celoj Radnoj grupi za praćenje sprovođenja Akcionog plana medijske strategije. Trenutno je u toku analiza ovog Nacrta zakona i konsultacije sa zainteresovanom stručnom javnošću koje sprovodi Koalicija za slobodu medija. Ono što je jasno za sada je da je Nacrt donekle usklađen sa Medijskom strategijom, međutim pojedini delovi, na primer o predlagateljima članova Saveta REM-a, nisu u skladu sa Strategijom. Takođe, stiče se utisak da nakon usvajanja izmene zakona neće biti sproveden izbor novih članova Saveta REM-a, što je takođe predviđeno Medijskom strategijom. Koalicija za slobodu medija pripremila je amandmane i na ovaj Zakon koje će uputiti Vladi i zagovarati ih i dalje u javnoj raspravi.

Pred kraj 2022. godine u javnu raspravu se izašlo sa još jednim veoma bitnim zakonom, i to po drugi put - **Zakonom o unutrašnjim poslovima**. Nacrt ovog zakon je najpre povučen 2021. godine na insistiranje civilnog društva, da bi se u decembru izašlo sa gotovo istim novim nacrtom uz određene „kozmetičke promene“. I dalje se ističe problem uvođenja, ispunjeni uslovi neophodnosti i srazmernosti za korišćenje sistema biometrijskog nadzora, zatim uticaj koji ovakav nacrt zakona može imati na bezbednost novinara kroz pitanje bezbednosti njihovih izvora i uzbuđivače. Takođe, uz snažnu reakciju civilnog društva, nov nacrt je ponovo povučen, a krajem januara je izašao novi koji je takođe povučen. NUNS je cele prethodne godine učestvovao u konsultacijama koje je organizovalo Ministarstvo unutrašnjih poslova i nakon drugog povlačenja Nacrta nastavljene su konsultacije. Ono što smo uspeli do sada zajedno sa ostalim organizacijama civilnog društva je da objavljivanje identiteta službenog lica ostane uređeno kao i do sada, kao i da se ograniči mogućnost ulaska u stan i druge prostorije bez naredbe suda.

Nakon promena Ustava, 2022. godine krenulo se sa izmenama seta pravosudnih zakona. U novembru je NUNS učestvovao na sastanku Venecijanske komisije, savetodavnog tela Saveta Evrope, na kojem je istakao potrebu da se zakonima obezbedi veća transparentnost tužilaštva i bolja komunikacija sa javnošću. **Nacrti pet pravosudnih zakona** (Zakon o Visokom savetu sudstva, Zakon o Visokom savetu tužilaštva, Zakon o sudijama, Zakon o uređenju sudova i Zakon o javnom tužilaštvu) stavljeni su na javnu raspravu u drugoj polovini decembra, a NUNS je iskoristio priliku i dao predloge za poboljšanje komunikacije ovih institucija sa medijima i javnošću. Ubrzo nakon zatvaranja javne rasprave izašao je Izveštaj o javnoj raspravi, predložene izmene nisu usvojene, ali nam je poručeno da ćemo biti pozvani da damo komentare na podzakonske akte koji će bliže urediti ovu oblast i da je tu prostor za povećanje transparentnosti pravosudnih institucija i bolju komunikaciju sa javnošću.

Učešće u konsultativnim mehanizmima:

Za sve inicijative koje pokreće ili im se priključuje, NUNS pokušava da okupi što veći broj organizacija. Nastavili smo ili otpočeli učešće u različitim formalnim i neformalnim konsultativnim mehanizmima. Tokom proteklih godinu dana prisustvovali smo i održali više od 50 sastanka u formalnim i neformalnim konsultativnim mehanizmima.

- **Nacionalni konvent** za poglavlja 23, 10 i međusektorska grupa za medijske slobode - Učestvovali smo aktivno na skoro svim sastancima ovih radnih grupa i pripremili smo predloge preporuka za godišnju Knjigu preporuka Nacionalnog konventa o Evropskoj uniji 2021. Svi naši predlozi su uvršteni u objavljenu Knjigu preporuka.
- **Stalna radna grupa za podizanje nivoa bezbednosti novinara (SRG)** – Stalna radna grupa održavala je redovno sastanke na kvartalnom nivou, a nekoliko puta bili su inicirani vanredni sastanci kada je to situacija nalagala. Predstavnici NUNS-a u SRG su Marija Babić i Rade Đurić. SRG je ove godine održala i nekoliko sastanaka sa kolegicama i kolegama na lokalnom nivou i naši predstavnici su bili prisutni na svim tim sastancima.

- **Radna grupa za izradu i praćenje Akcionog plana Strategije razvoja sistema javnog informisanja u Republici Srbiji za period 2020-2025.** – NUNS ima zvaničnu predstavnicu u ovoj radnoj grupi. Ova radna grupa održala je do sada dva redovna sastanka. Predstavlja nastavak rada RG za praćenje Akcionog plana za implementaciju MS 2020 – 2022. Predstavnicu NUNS-a u ovoj radnoj grupi je Tamara Filipović Stevanović.
- U martu 2021. godine osnovana je [Koalicija za slobodu medija](#) čiji je NUNS član. Članovi ove Koalicije su: NUNS, NDNV, Lokal pres, AOM, Asocijacija medija i Slavko Ćuruvija Fondacija. Koalicija zastupa interese novinarskih i medijskih udruženja i asocijacija i njihovih članova u razvoju medijskih i novinarskih sloboda i u procesu poboljšanja uslova za njihovo delovanje. Redovno sastajanje koalicije je na mesečnom nivou, ali se sastajemo i češće jer prilike tako nalažu. Koalicija saraduje na dnevnom nivou i zajednički reaguje na određene situacije na medijskoj sceni. Pored toga intenzivno saraduje kada su u pitanju zagovaračke legislativne aktivnosti. Našim zagovaračkim ciljevima se često priključuju i UNS i ANEM iako formalno nisu deo Koalicije.
- **SEE Digital Rights Network** je neformalna mreža koja okuplja više od 30 organizacija iz Jugoistočne Evrope i ima za cilj zaštitu digitalnih prava i suočavanje sa rastućim izazovima koje predstavlja široka upotreba naprednih tehnologija u regionu Balkana. NUNS je početkom ove godine postao član ove mreže jer je prepoznat i na ovom polju kao jedan od aktera koji daje svoj doprinos.
- **Platforma tri slobode** okuplja više od 20 organizacija civilnog društva koje se zalažu za tri osnovne slobode: slobodu informisanja, slobodu okupljanja i slobodu udruživanja. NUNS je postao član ove platforme prošle godine i od tada smo održali nekoliko sastanaka, reagovali u grubim kršenjima prava iz ove tri oblasti, ali i davali svoj doprinos za izveštaje koji su pripremani u predizbornom periodu prošle godine.
- **Platforma organizacija za saradnju sa mehanizmima Ujedinjenih nacija za ljudska prava** primila je u svoje članstvo NUNS krajem prošle godine. Ova platforma je veoma značajna jer NUNS do sada nije imao prilike da izveštava UN mehanizmima za ljudska prava, a sa ulaskom u ovu platformu to nam je omogućeno jer je platforma prepoznata kao relevantan partner i od strane države i od strane UN-a kada je u pitanju praćenje implementacije UN preporuka. NUNS je već pripremio jedan izveštaj koji je korišćen kao priprema za posetu Specijalne izvestiteljke UN za slobodu mišljenja i izražavanja, a na osnovu naših podataka o slobodi izražavanja govorio je predstavnik Beogradskog centra za ljudska prava na sednici UN u Ženevi.

Pored ovih konsultativnih mehanizama, NUNS je u stalnom kontaktu sa međunarodnim organizacijama koje se bave slobodom medija i zastupaju ista prava i vrednosti kao i mi, kao što su: Evropska federacija novinara, Međunarodna federacija novinara, IPI, Article 19, Evropski centar za slobodu štampe i medijske slobode, Reporteri bez granica, Komitet za zaštitu novinara itd. Više od 80 različitih formalnih i neformalnih sastanaka održali smo sa predstavnicima ambasada, evropskim parlamentarcima, predstavnicima međunarodnih organizacija (OEBS, Delegacija Evropske unije, UNESCO, Evropski ekonomski i socijalni komitet, Savet Evrope, Specijalna izvestiteljka UN za slobodu mišljenja i izražavanja, komesarka Saveta Evrope za ljudska prava itd.).

Safejournalists mreža nastavila je sa svojim radom i finansiranje ove mreže obezbeđeno je do sredine 2026. godine. U aprilu ove godine Safejournalists mreža potpisala je memorandum o saradnji sa Media Freedom Rapid Response platformom koji se odnosi na unapređenje zagovaračkih ciljeva u vezi sa stanjem slobode medija u zemljama Zapadnog Balkana, preuzimanju i deljenu podataka, međusobnoj promociji rada jedne i druge mreže.

U periodu između dve Skupštine NUNS je posebnu pažnju poklonio odnosu pravosuđa i medija. Organizovano je ukupno 9 sastanaka sa predstavnicima različitih sudova (apelacioni i viši sudovi), 14 sastanaka sa predstavnicima tužilaštava, kao i sastanak sa Udruženjem tužilaca. Pored toga, održali smo nekoliko sastanaka novinara i predstavnika tužilaštava (Niš, Beograd, Kragujevac). Na svim ovim sastancima bili su prisutni predstavnici sekretarijata NUNS-a, ali i organa NUNS-a u gradovima u kojima smo bili.

Ove godine je intenzivirana zagovaračka delatnost ka poslaničkim grupama u Narodnoj skupštini Srbije. Održano je nekoliko sastanaka na koje su bile pozvane sve poslaničke grupe. 2021. godine na regionalnom nivou predstavnici parlamenata iz Srbije, Severne Makedonije, Crne Gore i Bosne i Hercegovine potpisali su sa novinarskim udruženjima Deklaraciju kojom se ove četiri zemlje obavezuju na intenzivniju saradnju parlamenata i novinarskih udruženja na stvaranju sredine koja će štiti novinare dok obavljaju svoju dužnost. Krajem 2022. održana je još jedna ovakva konferencija u Sarajevu kako bi se razmatrali postignuti rezultati.

Ove godine nismo aktivno učestvovali u procesu predlaganja članova i članica za komisije za sufinansiranje projekata za proizvodnju medijskog sadržaja od interesa za javnost. Slali smo naše kandidate samo kada bi nam se članovi obratili i zatražili da to uradimo. Ova odluka je doneta jer proces nalaženja adekvatnih i kredibilnih kandidata i kandidatkinja oduzima dosta vremena, kao i logistika predlaganja, a učinak je minimalan već godinama unazad. NUNS je slao svoje predloge na više od 100 konkursa godišnje, a naši kandidati su birani u komisije u 5% slučajeva i to pre svega u komisije na republičkom nivou.

Javna reagovanja

Od juna 2022. godine, do kraja iste, NUNS je izdao 73 saopštenja - 30 u okviru SafeJournalists mreže, 17 samostalnih i 26 u okviru različitih koalicija i mreža. 33 saopštenja izdata su od početka 2023. do aprila - od čega 6 samostalnih, 21 kao deo SafeJournalists mreže i ostalih 6 u okviru različitih koalicija i mreža. Reagovanja su se pre svega odnosila na temu napada i pritiska na novinare i medije, medijskog zakonodavstva i novinarske etike.

Napade i pritiske na novinare redovno beležimo u dve baze podataka (regionalna baza podataka napada na novinare www.safejournalists.net – 46 i domaća baza napada i pritiska na novinare www.bazenuns.rs - 124). O tome je Udruženje redovno obavestavalo partnerska udruženja u regionu i inostranstvu, kao i druge relevantne međunarodne i domaće organizacije i institucije.

Godina	Broj incidenata	Fizički napadi	Napadi i pretnje imovini	Pritisci	Verbalne pretnje
jun 2022/ april 2023	124	11	7	79	27

Od ukupno 124 zabeležena incidenta u 71 slučaju novinari i novinarka obratili su se direktno NUNS-u da prijave slučajeve uznemiravanja, što ukazuje na povećan nivo poverenja koje kolegice i kolege imaju u naše udruženje.

Javni događaji

U proteklom periodu organizovali smo više od 10 javnih događaja i prezentacija samostalno i u saradnji sa Misijom OEBS- a u Srbiji, Koalicijom za slobodu medija, međunarodnim organizacijama, poput udruženja i sindikata iz regiona članica Safejournalist mreže. Predstavnici NUNS-a govorili su na više od 20 događaja u organizaciji drugih institucija i organizacija, a između ostalog na otvorenim događajima u okviru događaja organizovanih od strane Evropske federacije novinara, OEBS-a, Saveta Evrope, različitih nevladinih organizacija - domaćih i međunarodnih, te na Media Freedom Rapid Response samitu,

Sajt i produkcija NUNS - a

Ukupna posećenost sajta između juna 2022. i maja 2023. godine bila je 155,364 jedinstvenih poseta. Prosečno zadržavanje na sajtu bilo je 1:53 (minut i 53 sekunde). Najposećeniji mesec bio je april 2023. (23.450 poseta), dok je u decembru sajt bio najmanje posećen (12.197 poseta).

Sajt su najviše posećivali ljudi između 45-54 (23.62%) i 35-44 (22.90%) godine, a najmanje oni između 18-24 (8.52%). Posetioци sajta bili su gotovo izjednačeni prema polu, sa blagom prednošću kada su u pitanju žene - 53.73% žene i 46.27% muškarci.

Ubedljivo najviše posetilaca NUNS-ov sajt imao je iz Srbije (77.53%), dok drugo mesto drže posetioци iz Amerike (3.87%) a zatim iz Bosne i Hercegovine (2.41%). Što se tiče Srbije, sajt je najviše posećivan iz Beograda (62.67%), zatim iz Novog Sada (10.01%) i Niša (6.67%).

Što se tiče same tehnologije, najviše posetilaca na sajt je dolazilo preko mobilnog telefona, čak 72.09%, dok je znatno manje posetilaca - 26.80% na sajt ušlo preko računara, a nekolicina je onih koji posećuju sajt preko tableta - 1.11%.

Posetioци su do NUNS-ovog sajta najviše dolazili organski (47,2%), a nešto manje publike sajt je posetilo nakon posete NUNS-ovim društvenim mrežama (34%). Ima i onih koji su direktno kucajući web adresu NUNS-a dolazili na sajt (15,9%), kao i onih koji su ga posetili putem preporuke (2,8%).

Što se tiče društvenih mreža, ubedljivo najviše posetilaca dolazilo je preko Fejsbuka (64.01%), pa onda putem Tvitera (28.47%) i putem Instagram storija (3.99%), kao i instagrama (3.41%).

Na društvenim mrežama NUNS beleži rast broja pratilaca, na Tviteru NUNS prati 24.948 naloga (oko 1600 više nego prethodne godine), dok Fejsbuk stranicu prati 4,498 korisnika (700 više nego prethodne godine), a lajkovalo je 3,901 ljudi. NUNS-ovu stranicu na Instagramu prati 1480 ljudi (gotovo 700 pratilaca više nego prošle godine).

Najposećenija rubrika na sajtu pored glavne strane jesu konkursi i vesti, dok je najčitaniji tekst objavljivanje nominovanih radova za dodelu nagrade Dejan Anastasijević i glasanje publike u okviru te vesti.

Kampanje

Jun - septembar 2022. i 14. 2. 2023. NAGARADA ZA MEDIJSKU PISMENOST „DRAGAN JANJIĆ”

<https://nuns.rs/raspisan-konkurs-za-nagradu-dragan-janjic-tema-medijska-pismenost/>

<https://nuns.rs/raspisan-konkurs-za-nagradu-dragan-janjic-tema-medijska-pismenost-2/>

U ovom periodu će se, sticajem okolnosti, dva puta dodeliti nagrada Dragan Janjić, koju smo pokrenuli zajedno sa novinskom agencijom Beta u čast preminulog kolege, osnivača Bete i NUNS-a. Nakon toga, nagrada će ući u dinamiku jednom godišnje. Glavni cilj Konkursa je da oblast medijske pismenosti približi široj javnosti kroz različit savremeni multimedijalni pristup u obradi tema i ideja iz ove interdisciplinarne oblasti.

NAGARADA DEJAN ANASTASIJEVIĆ

<https://nuns.rs/nuns-raspisao-konkurs-za-nagradu-za-istrazivacko-novinarstvo-dejan-anastasijevic-2023/>

Nagradu za istraživačko novinarstvo „Dejan Anastasijević 2023“ 18. godinu za redom dodeljujemo uz podršku Ambasade SAD. Svečanu ceremoniju dodele nagrade morali smo da odložimo zbog tragedije u školi na Vračaru. Ove godine je uvedena i nagrada publike, što je dodatno podiglo vidljivost nagrade u javnosti.

18.10.2022. Vodič za tolerantno ponašanje političara prema novinarima

<https://nuns.rs/nuns-zapoceo-kampanju-vodic-za-tolerantno-ponasanje-politicara-prema-novinarima/>

Kampanja je imala za cilj da se na primerima iz svakodnevne prakse ukaže političarima kako da se ponašaju prema novinarima. Kampanja je trajala dve nedelje i sastojala se od crteža Marka Somborca, uz prateći tekst Radmila Markovića, koji su na šaljiv način prikazivali situacije sa kojima se svakodnevno susreću novinari u komunikaciji sa političarima. Vodič je u štampanom formatu i elektronskoj formi podeljen političarima, a kampanja je imala sjajan odjek u javnosti, posebno na društvenim mrežama jer je rađena u reels formatu.

24.1.2023. Prva linija - sajt o bezbednosti novinara

<https://nuns.rs/nuns-pokrenuo-platformu-za-bezbednost-novinarana-na-prvoj-liniji/>

Pokrenuta je platforma za bezbednost novinara „Na prvoj liniji“ (prvalinija.nuns.rs) na kojoj se nalaze resursi i alati koji pomažu redakcijama i novinarima da ispravno postupaju u slučaju onlajn pretnji koje im se upućuju. U okviru ove akcije novinarima žrtvama onlajn nasilja pruža se i pravna podrška, kao i psihološka podrška da se lakše nose sa ovom situacijom.

Kampanja se sastojala iz nekoliko delova - promocije sajta, usluga koje su predstavljene na sajtu, kao i video-priča srpskih novinara koji su bili izloženi nasilju u onlajn prostoru. Sprovedena je i kampanja gde su kolege novinari podržali akciju držeći natpis I JA SAM #naprvojljiniji. S obzirom na to da je je trajala nekoliko meseci i da je rađena u saradnji sa BIRN-om, kampanja je imala izuzetan uspeh i veliku vidljivost.

2.11.2022. SafeJournalists: RASVETLIMO slučajeve napada i pretnji novinarima

<https://nuns.rs/safejournalists-rasvetlimo-slucajeve-napada-i-pretnji-novinarima/>

Članice mreže SafeJournalists pokrenule su kampanju #RASVETLI povodom obeležavanja Međunarodnog dana borbe protiv nekažnjivosti zločina nad novinarima, 2. novembra 2022. godine. Cilj kampanje bio je da se podigne svest o problemu nekažnjivosti napada na novinare, koji je prisutan u svim zemljama Zapadnog Balkana. Veoma je mali broj slučajeva sa sudskim epilogom i kaznama za počinioce. Kampanju su pratili vizuali i video materijali, napravljeni za svaku državu članicu mreže i mrežu celokupno.

10.12.2022. SafeJournalists: Novinari kao branioci ljudskih prava i dalje ugroženi

<https://nuns.rs/safejournalists-novinari-kao-branioci-ljudskih-prava-i-dalje-ugrozeni/>

Na Međunarodni dan ljudskih prava 10.12.2022. godine, SafeJournalists mreža ukazala je na to da Indeks bezbednosti novinara mreže za 2021. godinu u najvećem delu beleži stagnaciju ili pad u odnosu na 2020. godinu. Grafikonu su za 4 kategorije iz Indeksa bezbednosti na mrežama puštani kako na SafeJournalists mrežama, tako i na mrežama svih partnera.

8.3. 2023. SafeJournalists: Novinarke u prvim redovima – onlajn izložba

<https://nuns.rs/safejournalists-novinarke-u-prvim-redovima-online-izlozba/>

SafeJournalists mreža je na međunarodni dan žena, 8. mart 2023. godine, pokrenula kampanju „Novinarke u prvim redovima“ čiji je cilj bio ukazivanje na položaj žena u novinarstvu i njihovu izloženost napadima i pretnjama. U okviru kampanje je organizovana onlajn izložba, gde je četrnaest novinarki iz zemalja Zapadnog Balkana koje su doživele diskriminaciju, pritiske, pretnje, pa čak i fizičke napade ispričalo svoje priče. Izložba „Novinarke u prvim redovima“ dostupna je na stranici <https://women.safejournalists.net/>.

Naziv kampanje

Doseg na Twitter

Facebook Inst

<p>Nagrada za medijsku pismenost "Dragan Janjić" 2022.</p> <p>https://nuns.rs/raspisan-konkurs-za-nagradu-dragan-janjić-tema-medijska-pismenost/</p>	<p>FB 3525</p> <p>TW 3381</p> <p>Insta 3011</p> <p>9917</p>
<p>Prva linija - sajt o bezbednosti u digitalnom okruženju</p> <p>prvalinija.nuns.rs</p>	<p>Fb i insta</p> <p>546446</p> <p>TW</p> <p>131029</p> <p>674879</p>
<p>Nagrada za medijsku pismenost „Dragan Janjić“ 2023.</p> <p>https://nuns.rs/raspisan-konkurs-za-nagradu-dragan-janjić-tema-medijska-pismenost-2/</p>	<p>Fb 28852</p> <p>Tw 11305</p> <p>40157</p>
<p>Vodič za tolerantno ponašanje političara prema novinarima</p> <p>https://nuns.rs/nuns-zapoceo-kampanju-vodic-za-tolerantno-ponasanje-politicara-prema-novinarima/</p>	<p>Fb 228.870</p> <p>Ins21.328</p> <p>Tviter 25.509</p> <p>275707</p>
<p>Nagrada za istraživačko novinarstvo „Dejan Anastasijević“ 2023.</p> <p>https://nuns.rs/nuns-raspisao-konkurs-za-nagradu-za-istrazivacko-novinarstvo-dejan-anastasijevic-2023/</p>	<p>FB 290 534</p> <p>Tw 65 044</p> <p>355578</p>
<p>SafeJournalists: RASVETLIMO slučajeve napada i pretnji novinarima</p> <p>https://nuns.rs/safejournalists-rasvetlimo-slucajeve-napada-i-pretnji-novinarima/</p>	<p>TW: 1175</p> <p>FB: 513</p> <p>IG: 4285</p> <p>5973</p>
<p>SafeJournalists: Novinari kao branioci ljudskih prava i dalje ugroženi</p> <p>https://nuns.rs/safejournalists-novinari-kao-branioci-ljudskih-prava-i-dalje-ugrozeni/</p>	<p>TW: 5075</p> <p>FB: 1283</p> <p>IG: /</p> <p>6358</p>

SafeJournalists: Novinarke u prvim redovima – onlajn izložba https://nuns.rs/safejournalists-novinarke-u-prvim-redovima-online-izlozba/	TW: 1949 FB: 18338 IG: 1210 21497
Ukupno	1.114.634.707

Dosije o medijima

U izveštajnom periodu NUNS je objavio sedam brojeva “Dosijea o medijima”. U svakom broju novinari su se bavili različitim aktuelnim temama, davali svoje osvrte na događaje, kao i intervjuisali novinare i stručnjake iz oblasti koje prate. Tekstove objavljene u štampanom izdanju “Dosijea o medijima” Nezavisno udruženje novinara Srbije takođe je objavilo i na svom sajtu, u delu nuns.rs/category/dosije-o-medijima. Nezavisno od “Dosijea”, od juna 2022. godine do kraja aprila 2023. NUNS je na svom sajtu objavio 124 teksta čiji su autori članovi sekretarijata (77 od juna do kraja 2022. i 47 od početka 2023. do kraja aprila 2023. godine).

Njuzleter

Komunikacioni tim Nezavisnog udruženja novinara Srbije pokrenuo je 8. jula 2022. godine NUNS Newsletter. Do sada je objavljeno ukupno 40 brojeva (zaključno sa 27.4). Njuzleter je prvobitno slat svakog petka, da bi se njegovo slanje pomerilo na četvrtak. Njuzleter se šalje bazi članova NUNS-a, kao pregled navažnijih informacija u vezi sa medijima u tekućoj nedelji. Pored vesti koje odnose na Srbiju, članovi u njuzleteru svake nedelje mogu pročitati vesti iz regiona i sveta, kao i aktuelne konkurse na koje se novinari i mediji mogu prijaviti. U planu je dalji razvoj njuzletera, posebno tehnički, kao i proširenje slanja njuzletera svima koji su za njega zainteresovani, a ne samo članovima NUNS-a.

Publikacije

Tokom protekle godine objavili smo samostalno više od šest analiza, izveštaja i publikacija, a još dva izveštaja su u pripremi:

1. [Indikatori za nivo slobode medija i bezbednosti novinara 2022.](#)
2. [Indeks bezbednosti novinara Zapadnog Balkana –Srbija 2021](#)
3. [Lokalni mediji za bolje društvo](#)
4. [Studija - Iskustvo i percepcije novinara o transparentnosti pravosuđa u Srbiji](#)
5. [Vodič za političare – Kako odgovarati na pitanja novinara](#)
6. [Alternativni izveštaj o sprovođenju Akcionog plana za poglavlje 23](#)

Projekti NUNS - a

U proteklom periodu NUNS je realizovao šest projekata, dok je i dalje u toku realizacija 13 projekata. Aplicirali smo za još dva projekta i odgovor očekujemo u ovoj godini. Pored aktuelnih projekata NUNS je u konzorcijumu sa Goethe institutom i Centrom za kulturnu dekontaminaciju nastavio saradnju sa EU Delegacijom u Srbiji na sprovođenju tendera za putovanja novinara u zemlje EU sa ciljem izrade medijskih priloga na različite teme u vezi sa procesom pristupanja EU (EU Media Trips – Puls Evrope) do kraja maja 2024. godine. Do sada je u okviru ove aktivnosti sprovedeno 18 individualnih poseta i devet organizovanih grupnih poseta u 15 zemalja EU. Više od 150 novinara i novinarki je uzelo učešće i proizvelo više od 300 medijskih sadržaja.

Projekti 2022 - 23

1. **Safe Journalists Network**

- Status NUNS – a: nosilac projekta, partneri: (BH novinari, Asocijacija novinara Makedonije, Asocijacija novinara Kosova, Hrvatsko novinarsko društvo, Sindikat medija Crne Gore)
- Donator: Evropska komisija
- Vreme realizacije: 01. aprila 2023 – 31. jul 2026.
- Vrednost projekta: 1.444.340 EUR od čega za NUNS 727,097 EUR
- Obezbeđena donacija: 654.386 EUR

2. **SafeJournalists Network (indeks bezbednosti) - 2023**

- Status NUNS – a: nosilac projekta, sa četiri partnera, udruženja novinara iz regiona
- Donator: Civil Rights Defenders
- Vreme realizacije: 01. januar 2023. – 31. decembar 2023.
- Vrednost projekta: 469.000 SEK, od čega za NUNS 176.200 SEK

3. **Jačanje kapaciteta medija za reformu medijskog sektora u Srbiji**

- Status NUNS – a: partner na projektu sa tri partnera
- Donator: Delegacija EU u RS
  - Vreme realizacije: 30. decembar 2022. – 30. decembar 2024.
  - Vrednost projekta: 241.015 EUR, od čega za NUNS 43.528 EUR

4. **Radionice za novinare o istraživačkom novinarstvu, korišćenju društvenih mreža u svrhe izveštavanja i kurs engleskog jezika – 2022/23**

- Status NUNS – a: nosilac projekta
- Donator: Ambasada SAD u RS
- Vreme realizacije: 01. jul 2022. – 01. jul 2023.
- Vrednost projekta: 34.000 USD
- Troje medijskih radnika/ca angažovano

5. **Nagrada za istraživačko novinarstvo “Dejan Anastasijević” 2023**

- Status NUNS – a: nosilac projekta
- Donator: Ambasada SAD u RS
- Vreme realizacije: 01. februar 2023. – 01. jun 2023.
- Vrednost projekta: 14.350 USD
- Četvoro medijskih radnika/ca angažovano

6. **Pravna pomoć medijskim radnicima i medijskim organizacijama pod pretnjom u Srbiji**

- Status NUNS – a: nosilac projekta
- Donator: Free Press Unlimited
- Vreme realizacije: 01. maj 2023. – 31. decembar 2023.
- Vrednost projekta: 5.000 EUR

7. **SafeJournalists Network (indeks bezbednosti) - 2022**

- Status NUNS – a: nosilac projekta, sa četiri partnera, udruženja novinara iz regiona
- Donator: Civil Rights Defenders
- Vreme realizacije: 01. januar 2023. – 31. decembar 2023.
- Vrednost projekta: 469.000 SEK, od čega za NUNS 176.000 SEK
- Devetoro medijskih radnika/ca angažovano

8. **Pravna pomoć medijskim radnicima i medijskim organizacijama pod pretnjom u Srbiji**

- Status NUNS – a: nosilac projekta

- Donator: Free Press Unlimited
- Vreme realizacije: 01. oktobar 2022. – 31. decembar 2022.
- Vrednost projekta: 5.000 EUR

9. Pобољшanje dijaloga između udruženja novinara i parlamenata na zapadnom Balkanu za jači sektor civilnog društva

- Status NUNS – a: partner na projektu, sa 5 partnera, udruženja novinara iz regiona
- Donator: SIDA
- Vreme realizacije: 01. januar 2022. – 31. oktobar 2022.
- Vrednost projekta: 18.000 EUR, od čega za NUNS 4.266 EUR

10. Osnadženi novinari na braniku javnog interesa

- Status NUNS – a: nosilac
- Donator: Beogradska otvorena škola
- Vreme realizacije: 01. januar 2022. – 30. oktobar 2022.
- Vrednost projekta: 240.000 SEK
- 14 medijskih radnika/ca angažovano

11. Stipendija/Nagrada „Dragan Janjić“ / Inicijativa za novu medijsku i digitalnu pismenost

- Status NUNS – a: nosilac projekta
- Donator: Fondacija Propulsion Fund
- Vreme realizacije: 01. maj 2022. – 31. maj 2023.
- Vrednost projekta: 1.055.020 RSD
- dve nagrade dodeljene
- troje medijskih radnika/ca angažovano

12. Jačanje medijskih sloboda u Bosni i Hercegovini, Severnoj Makedoniji i Srbiji

- Status NUNS – a: nosilac projekta
- Donator: Free Press Unlimited / MATRA
- Vreme realizacije: 01. maj 2022. – 30. jun 2023.
- Vrednost projekta: 40.000 EUR
- Četvoro medijskih radnika-ca angažovano

13. Program malih medijskih grantova „Mediji i demokratija“

- Status NUNS – a: nosilac projekta
- Donator: Ambasada SAD u RS
- Vreme realizacije: 15. jun 2022. – 15. jun 2023.
- Vrednost projekta: 117.000 USD
- podeljeno 10 grantova ukupne vrednosti 70.262 USD
- troje medijskih radnika/ca angažovano

14. Prva linija - zaštita digitalne bezbednosti novinara u vreme krize

- Status NUNS – a: partner na projektu sa 2 partnera
- Donator: Delegacija EU u RS
- Vreme realizacije: 01. maj 2021. – 31. jul 2023.
- Vrednost projekta: 240.164 EUR, od čega za NUNS 129.973 EUR
- Dvoje medijskih radnika/ca angažovano

15. Jačanje Udruženja novinara u borbi protiv infodemije o vakcinaciji protiv COVID-19 u Srbiji na nacionalnom i lokalnom nivou

- Status NUNS – a: nosilac projekta
- Donator: WHO
- Vreme realizacije: 23. maj 2022. – 28. april 2023.
- Vrednost projekta: 14.800 EUR
- 3 treninga (Beograd, Niš i Novi Sad)
- 40 medijskih radnika-ca angažovano

16. Dosije o medijima

- Status NUNS – a: nosilac projekta
- Donator: Ministarstvo kulture i informisanja RS
- Vreme realizacije: 15. jul 2022. – 31. decembar 2022.
- Vrednost projekta: 600.000 RSD
- 11 medijskih radnika-ca angažovano

17. Program malih medijskih grantova „Mediji i demokratija” i kurs engleskog jezika i dva seminara za novinare

- Status NUNS – a: nosilac projekta
- Donator: Ambasada SAD u RS
- Vreme realizacije: 01. januar 2021. – 20. oktobar 2022.
- Vrednost projekta: 134.814 USD
- podeljeno 10 grantova ukupne vrednosti 81.900 USD
- troje medijskih radnika/ca angažovano

18. safejournalists.net

- Status NUNS – a: nosilac projekta, partneri: (BH novinari, Asocijacija novinara Makedonije, Asocijacija novinara Kosova, Hrvatsko novinarsko društvo, Sindikat medija Crne Gore)
- Donator: Evropska komisija
- Vreme realizacije: 01. februar 2020 – 31. mart 2023.
- Vrednost projekta: 1.109.126,76 EUR od čega za NUNS 573,070.91 EUR
- Obezbeđena donacija: 515.534,59 EUR
- Podeljeno 20 grantova ukupne vrednosti 144.540 EUR

19. SafeJournalists Network (indeks bezbednosti) - 2022

- Status NUNS – a: nosilac projekta, sa četiri partnera, udruženja novinara iz regiona
- Donator: Civil Rights Defenders
- Vreme realizacije: 01. januar 2022. – 31. decembar 2022.
- Vrednost projekta: 418.200 SEK, od čega za NUNS 304.600 SEK
- Osmoro medijskih radnika/ca angažovano

Aplicirali smo za sledeće projekte:

- april 2023. – Američka ambasada (projekat: “Srbija – Ukrajina program razmene novinara”)
- 28. april 2023. – Digital Defenders Partnership (poziv: [Sustainable Protection Fund](#) - grant za opremu)

Unpređenje unutrašnjih kapaciteta NUNS-a

U proteklih godinu dana članovi sekretarijata NUNS-a učestvovali su na brojnim obukama i stekli su veštine koje su unapredile rad Udruženja. Neke od obuka koje smo pohađali odnose se na onlajn oruđa za kreiranje kampanja u digitalnom prostoru, storytelling, procenu rizika i bezbednost novinara, veštačka inteligencija i uticaj na ljudska prava...

PLANIRANE AKTIVNOSTI ZA SLEDEĆU GODINU:

1. Održavanje minimum šest obuka za medijske profesionalce

2. Zagovaranje za već pripremljene amandmane za relevantne zakone čija izmena je predviđena Akcionim planom za Medijsku strategiju, kao i priprema amandmana za Zakon o javnim medijskim servisima
3. Nastavak rada na politikama za primenu veštacke inteligencije u medijskoj sferi
4. Nastavak monitoringa medijskih sloboda i zagovaračkih aktivnosti utemeljenih na detaljnim analizama i podacima
5. Implementacija Indeksa bezbednosti novinara i širenje primene iste metodologije i na ostale zemlje Evrope
6. Završetak revizije baze članstva
7. Rekonstrukcija mreže poverenika NUNS-a
8. Nastavak rada na razvoju internih politika medija kako bi se unapredila zaštita medijskih profesionalaca, ali i uređivačka nezavisnost i rodna ravnopravnost
9. Uspostavljanje još tešnje saradnje sa pravosudnim organima
10. Nastavak angažmana naših predstavnika i predstavnica u ekspertskim grupama Evropske federacije novinara
11. Razvoj internih strategija NUNS-a
12. Osnivanje novih sekcija NUNS-a